

SLOVENSKI NAROD.

Izaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po ulici, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez letodolne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petrostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopolni naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5. in sicer uredništvo v I. nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnistva telefon št. 35.

Gostinčarjeva kandidatura.

(Dopis z Notranjskega.)

„Habemus papam!“ Klerikalna stranka je proglasila za državnozborskega kandidata za volilni okraj Idrija-Cerknica-Logatec-Vrhuika znanejšega farškega podrepnika Gostinčarja.

Ko smo na Notranjskem izvedeli to vest, smo se kar za glave prijemali, zakaj zdela se je nam tako gorostasna, da je nismo mogli verjeti, dokler se nismo o resničnosti prepričali čisto na belem v „Slovenca“.

In po vsem okraju v vseh slojih brez razlike političnega prepričanja z edino izjemo župnišč je nastal vihar ogorčenja, da si drzne klerikalna stranka tako nesramno bagatelizirati naš volilni okraj in nam vsiljevati za kandidata takšno revo in duševno ničlo pred bogom in ljudmi, kakor je Jože Gostinčar.

Idrijski volilni okraj šteje za Ljubljano brez dvoma razmeroma največ inteligentnih, zavednih volilcev, zato se mora smatrati za očitno preračunljivo brskiranje teh volilcev, ako se jim hoče vsiliti za poslanca moža, ki je po javnem priznanju strankinega vodstva samega absolutno nesposoben za ta težavni posel.

Že pred leti, ko se je ustanovljala splošna ali takozvana V. kurija, bi imel za Kranjsko kreirani mandat dobiti Gostinčar. Ko je pa prišlo do volitev, so pa klerikalci sami spoznali, da bi se nesmrtno blamirali, ako bi tega docela nesposobnega človeka volili za poslanca, zato so opustili to kandidaturu in proglasili za kandidata Šusteršiča.

Gostinčarju, ki mu je bil preje ta mandat obljubljen, seveda to ni bilo povolji. Kdo bi si mislil, da tiči v tem malem možičku, ki zea jedva svoje ime naslikati, toliko samoljubja in častihlepnosti! Možiček je zahteval, naj se mu obljubi za bodočo sigurnen mandat, stranka mu je to obljubila

in letos je morala dano obljubo izpolniti, ker bi sicer mali Gostinčar jel rogoviliti in ropotati. Treba je bilo vgrizniti v kisló jabolko in klerikalna stranka je postavila za svojega kandidata v idrijskem okraju Gostinčarja, dasi je prepričano njeno vodstvo, da je ta mož vse drugo nego sposoben za poslanca.

In kako zelo so avertjeni v klerikalni stranki o tem, da je Gostinčar ničla v besede pravem pomenu, dokazuje to, da si dr. Krek na zaupnem shodu, ko je priporočal njegovo kandidaturu, ni upal niti z besedico naglašati Gostinčarjevih poslanskih sposobnosti. Vse Krekovo utemeljevanje te famozne kandidature je kulminiralo v tem, da je poudarjal: „Pri volitvi je treba imeti načelo: S stranko grem, s strankinim vodstvom, ki ve, da je to potrebno. Stranko bom volil, ne osebe!“

Torej niti besedice ni izgubil o Gostinčarjevih sposobnostih, kar je gotovo vleznačilno, ko je vendar pri poslancih prvo in glavno vprašanje, dali je dotičnik sposoben za ta težavni posel. Najbolj pa je osvetlil kakovost bodočega klerikalnega poslanca za idrijski okraj dr. Šusteršič sam, ki je na zaupnem klerikalnem shodu naravnost povedal, da Gostinčar pač ni v položaju, da bi mogel delati in kaj storiti za svoj okraj, zato pa bosta on in dr. Krek „delala za ta volilni okraj, kakor bi bila poslancatega okraja in vsak se lahko obrne do njih“. Z drugimi besedami povedano: Gostinčar bo samo po imenu poslanec za ta okraj, prava poslanca pa bosta dr. Šusteršič in dr. Krek vsak do polovice!

Ali ni to za nas idrijske volilce prekrasna perspektiva? Čemu naj potem volimo poslanca, če bosta Krek in Šusteršič že vse sama storila! Potem bi bilo boljše, da bi bila kleri-

kalna stranka postavila pri nas za kandidata dr. Krekovo kuharico, da bi imela moža na Dunaju vsaj tečno in zdravo hrano, da bi vsaj lahko zmagovala trud, ki bo jih stalo njihovo požrtvovalno delo za naš okraj!

Pravijo, da ima poslanec že nad glavo posla, ako hoče dobro zastopati svoj okraj in ugoditi vsem željam in zahtevam volilcev. Če bosta torej Šusteršič in Krek pošteno zastopala svoje volilne okraje, potem jima bo pač preklicano malo časa ostalo, da b zastopala idrijske volilce, ali z drugimi besedami povedano: naš idrijski okraj bi ostal vključ v Gostinčarju brez zastopstva.

V koliko bi pa to odgovarjalo interesom okraja, naj volilci sami razsodijo.

Zato je naše mnenje to, da se morajo napeti vse sile, da se prepreči izvolitev take ničle, takšne marionete, kakršni bi bil po priznanju klerikalnih kolovodij samih Jože Gostinčar.

Mi hočemo za poslanca moža, ki bo na svojem mestu in ki bo tudi docela sposoben za poslanski posel, ne pa človeka, ki bi bil v posmeh vsemu parlamentu!

Z ozirom na to je naše trdno prepričanje, da se morata v našem okrajunarodno-napredna in soc.-demokratska stranka zediniti za skupnega kandidata in z združenimi močmi delovati na to, da strmoglavita Gostinčarja. Vsa ozkosrčnost naj poneha, gre se samo za to, da obvarujemo slovenski narod sramote, da bi ga v parlamentu zastopal tak nesposoben človek, kakor je Gostinčar!

Deželni zbori.

Gradec 5. marca. Poslanec dr. Jankovič je začel slovensko utemeljevati svoj predlog zaradi ustano-

novitve kmetijskih zadrug. Nemci so se takoj razburili ter začeli kričati. Po par slovenskih stavkih je govoril nadaljeval nemško, protestiral je proti narodni nestrpnosti in zahteval enakopravnost Slovencev z Nemci po celi deželi. V utemeljevanju svojega predloga je dokazoval, da se Spodnji Štajer, posebno slovenski okraji zapostavljajo. Predlog se je izročil deželnemu kulturnemu odseku. — Poslanec baron Rokitsky je zahteval, da se provizorna leta učitelstvu štejejo v pokojnino. — Poslanec dr. Hrašovec je interpeliral namestnika zaradi postopanja krajnega šolskega sveta v Selnici proti Slovincem.

Praga 5. marca. Deželni zbor je sprejel predlog deželne kulturne komisije, naj se prepove uvoz italijanskih svinj v Avstrijo. — Načelniki vseh strank, razen Vsenemcev in nemških agrarcev so vložili skupni predlog, v katerem pozivajo vlado, naj ostane pri nagodbenih pogajanjih z Ogrsko neizprosnna, naj ne žrtvuje novih avstrijskih interesov, temuč naj raje pripravlja vse potrebno za popolno gospodarsko ločitev.

Lvov 5. marca. Poslanec vitez Abrahamovitz je utemeljeval zakonski načrt glede uradnega jezika pri avtonomnih oblastnih. Notranji uradni jezik deželnega odbora je poljski in tudi v dopisovanju z državnimi oblastnjami se naj poslužuje deželni odbor le poljskega jezika.

Solnograd 5. marca. Sprejet je bil predlog, naj se odpravi tarif po zonah na državnih železnica ter se uvede kilometrski.

Nagodbena pogajanja.

Budapešta 5. marca. Glasilo ministra Kossutha, „Budapest“ piše glede nagodbenih pogajanj, da so difference zelo velike. Ogrska stoji na stališču samostojne carine in daje z Avstrijo skleniti trgovinsko pogodbo in ne trgovinske zveze, do-

čim zahteva Avstrija skupno carinstvo in skupni carinski tarif. Glede kvote stoji Ogrska na stališču, da nima ta stvar z nagodbo ničesar opraviti, temuč jo mora urediti le kvotna deputacija.

Češke stranke.

Praga 5. marca. Mladočeški zaupniki so se izrekli proti volilni dolžnosti. — Danes je bila konferenca med Mlado- in Staročehi ter se je sklenila volilna zveza za bodočih šest let.

Papeževo odlikovanje.

Dunaj 5. marca. Papež je podelil ministru baronu Aehrenthalu in avstrijskemu poslaniku v Parizu grofu Khevenhüllerju veliki križ Pijevega reda za usluge, ki sta jih izkazovala Vatikanu v njegovem prepisu s Francijo. Tako odlikovanje ne postavlja naše diplomacije v najboljšo luč pri prosvitljenih velesilah.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd 5. marca. Pred otvoritvijo državne dume je imel metropolit v cerkvi nagovor, v katerem je prosil poslance, naj pozabijo razlike v mnenju ter delujejo le za blagor nesrečne dežele. Ob 1. uri je otvoril duma predsednik Golubev. Ko je vladni zastopnik čital carski ukaz, s katerim se sklicuje duma, so poslanci desnice stali in opetovano klicali carju, dočim so vsi levičarji sedeli. Za predsednika je bil z veliko večino izvoljen kadet Golovin, ki je imel jako simpatičen nagovor. Sploh je vladala prvi dan med vsemi strankami najlepša sloga.

Odesa 5. marca. Namestnik v Kavkazu je odredil revizijo pri upravi kavkazijske železnice, pri čemer so se razkrila velika pomevanja, ki so se vršila že več let. Načelnik je pozvan v Petrograd, oba glavna inženirja pa so zaprli.

Moskva 5. marca. V vseh tiskarnah je izbruhnil štrajk.

LISTEK.

Knjige „Slovenske Matice“ za leto 1906.

(Poroča Fr. Kobal.)

(Konec.)

Milan Pugal je vposlal tudi še lično novelico Diletant. Skromna je njega zgodbica in vendar je to cel roman plahega in idealnega srca. Učitelj Peter je nanavaden tip človeka, plah in neokreten. Ali srce njegovo je kakor tistih Asra, ki umro, kadar ljubijo. In Peter ljubi — s tisto brezmejnjo, tiho ljubeznijo, ki umre le, ko je strohnelo srce. Ali on ljubi nevrednico, ki mu je vračala ljubezen le v svojo zabavo in svojo uteho. Pride jesen, lepa tujka — letoviščarica ga ostavi, vračajoča se v svojo daljno domovino k svojemu — možu, Peter pa si konča življenje v valovih jezera, ki mu je prineslo tujko in ljubezen in spoznanje. — Novelica je pisana gladko, z globokim čuvstvom in veliko, svečano resnobo — prav primerno svečani resnobi Petrovih idealnih in svečanih čuvstev. Zato se mi zdi, da je naslov neokusno izbran: kakor bi v mehki moll-akord hušnil

veselo zvoneč glas, tako se čuje „diletant“ v okviru cele povesti. Pugaljeva velika vrlina je, da umeje s par čisto skromnimi besedami točno orisati situacijo in vzbuditi najjačja čuvstva. „Diletant“ in „Anina prva ljubezen“ sta cvetki redke finosti.

Josip Kostanjevec, popularni pripovedovatelj predmetnih in trških povesti, nastopa s krajšo povestjo o gostilničarki, tam nekje v majhnem notranjskem trgu, ki se je popolnoma vdala alkoholu, da bi si pregnala bolesti nesrečne ljubezni in še nesrečnejšega prisiljenega zakona. Vse lepši nego je ta povest, ki je čisto konvencionalna in v vsakem oziru čisto vsakdanja — je okvir k tej povesti, ki je pisan topleje in simpatičneje; morda ugaja boljše tudi zato, ker je vendarle vsaj malo originalnejši nego je povest. „Obsodjena“ ne vem če je pravi naslov. Kdo je obsodil to žensko, da se mora vdati alkoholu tako, da jo mora biti žalosten konec? O Kostanjevevih pisateljskih kvalitetah na tem mestu kaj več spregovoriti, se mi vidi odveč, saj ga menda pozna že vsak otrok. Interesantno pa je, da stopimo stoprv z njegovo povestjo na realnejša, trša tla. Vsi njegovi tovariši, ki

jih je slučaj združil v letošnjem zvezku „Zabavne knjižnice“, se gibljejo v nekakih višjih sferah, polnih sanj in rahlih čuvstev, celo Golarjev Aleš je kos sanjača. — Kostanjevec pa ne išče romantičnih višav, ampak stopa po trdem trškem tlaku. Na tem je K. doma — tega se zaveda tudi sam in zato se previdno skriva za psevdonom, kedar krene drugo pot. In to je mnogokrat čisto prav storjeno.

Če se splošno ozremo na letošnji zvezek „Zabavne knjižnice“ (uredil J. Kostanjevec), moramo reči, da nam je podal eno nezorno skico (4), dve povesti uprav srednje vrednosti (t. j. 6) in troje (2, 3, 5) sestavkov trajne vrednosti in velike lepote. Letošnji zvezek torej ni brez literarne vrednosti.

Ali! — in to je čisto drugo, povsem principialno poglavje! — valio temu je „Matica“ z letošnjim zvezkom „Zabavne knjižnice“ zgrešila pravo pot. Nikakor namreč ne gre, da bi „Matica“ v svoji „Zabavni knjižnici“ zalagala krajše spise — in najsi je njihova literarna vrednost še tako velika. Za krajše spise so pravi založniki periodični listi, mesečniki, revije etc. — tu je prava domena za

malo literaturo. „Matica“ pa kot veliko literarno založniško podjetje, zalagaj veliko literaturo. Tako bo ustrezno na vse plati: lit. periodičnim listom in njihovim predalom na eni — in — kar je odločilno, — spisovateljem obsežnejših literarnih del na drugi strani.

Ne bi oporekal, če bi ta zvezek imel antološki značaj, če bi bil nekako arcalo momentanega stanja slov. pripovedovalne literature — ali tega značaja nima. In zato pravim, da je bilo čisto krivo, da je „Matica“ napolnila „Zabavno knjižnico“ z malo literaturo, mesto da bi jo odprla veliki. Da bi rokopiesov ne bilo na razpolago — ta je jalova. Čim si bo spisovatelj obsežnejših del gotov, da mu ne bo treba stradati založnika ali pa celo skleniti z njim riskantno založbeno pogodbo — bode pisal z vnebo in naša literatura ne bode bogatela po spisih, ampak po knjigah. In za to skrbeti — to je vendar prva „Matičina“ dolžnost, kajti ona ni samo literarno in znanstveno društvo, ampak tudi veliko založniško podjetje.

„Hrvatska knjižnica“ je nekaj novega. Po hvalevrednem prizadevanju dr. Ilešiča sta se namreč posestrimski društvi „Hrvatske“ in „Slo-

venske Matice“ zavezali, da bosta v manjših posebnih snopičih seznanjali svoje društvenike z boljšo beletristiko sosednje literature. Prvi (letošnji) zvezek „Hrvatske knjižnice“ je uredil dr. Ilešič in je sledeč pedagoškim pravilom objavil samo take spise, ki so po jeziku in vsebini Slovincem najbližji. Izbiral je v obče prav srečno, kajti objavljeni spisi so po svoji vsebini plodonosni v tem pogledu, da nam mahoma odpirajo pogled v celo kulturno dobo hrvatskega naroda, obenem pa so karakteristični za dotičnega avtorja — vsebujejo torej dvoje momentov pomembnosti. Izvzeti pa treba s tega stališča Usposmene na Sloveniju, ki so morda interesantni stilistično, ali njihova vsebina je z označenega stališča skoro docela brezplodna.

Knjigi je dodal urednik dvoje prav lepih portretov, pod črto pa zelo pripraven tolmač. Škoda, da je moral opustiti kratek slovniški uvod. Ali bi pa morda res bilo praktičneje, če bi se izdala posebna knjižica, ki bi obsegala obris hrvatske slovnice in hrvatsko-slovenski slovarček — potem bi znanprej ne bilo več treba svojpot dostavljati tolmača. Natisnila je knjigo „Katoliška tiskarna“ v Ljubljani.

Dopisi.

Z Brda. Če opazujemo razmere med uradničtvom, pridemo do prepričanja, da mora biti stalni sodnikovo z ozirom na njegov vzvišen stan v uradu in izven urada najtežavnejše. Sodnik, ki razume izvrševati svojo službo strogo nepristransko in pošteno, ki si zna pridobiti tudi med širšim ljudstvom neomejeno zaupanje in spoštovanje, tak sodnik je po našem mnenju pravi umetnik v svojem poklicu. Ko to omenjamo, spominjamo se našega spoštovanega sodnika, gosp. Josipa Zmavca; spominjamo se hvaležno njegovih dobrih del za ves naš sodni okraj, o priliki, ko odhaja v Ljubljano, kamor je imenovan sodnijskim tajnikom. Njega so dičile vse te lepe lastnosti tekom njegovega tukajšnjega službovanja. On nam je bil moderní sodnik. Vsak je našel pri njem pravne pomoči. Svoje akademične nazobrazbe ni nikdar zlorabljal na noben način. Vsakemu je bil enako pristopen in vsem stanovom brez razlike prijazen družabnik. Gosp. Zmavc je bil naš ljubljeneec kot človek, in splošno spoštovan kot dober in izbojen sodnik. O tem se je saj deloma lahko pričel pri odhodu, katero so priredili njegovi prijatelji njemu in njegovi ljubezni gosp. soprogi na čast dne 22. p. m. v salonu g. Veverja. Imeli smo sicer najslabše vreme, a vzlic temu je bil prostoren salon ves zaseden od odličnega občinstva od blizu in daleč našega sodnega okraja. Prekrasne napitnice, posebno one gg. dr. Senčarja, notarja Rahnetta in nadučitelja Tomana ganile so vidno poslušajočega, čemur se prav nič ne čudimo, saj so prihajale nam vsem iz srca. Pričela sta se tudi lahko g. sodnik in njegova ljubka gospa soproga o naši odkritosrčni vdanosti napram njima na dan njunega odhoda v Ljubljano, dne 1. t. m. Zbrali smo se bili na kolodvoru v Domžalah še enkrat prijatelji od vseh strani našega okraja, domačini in uradništvo. Vsak je hotel videti še enkrat vro rodbino g. sodnika in ju pozdraviti najiskrenejše slednjič, predno nas zapusti. Pridrjal je vlak iz Kamnika in v bližnjem trenutku že ni bilo več naših dragih med nami. Srce se nam je krčilo žalosti, ko smo solzljivi oči dvigali robove za odhajajočim vlakom. Da, slava takemu sodniku kakor je bil naš g. Zmavc! Cast in hvala mu tudi, ker se je pokazal odkritosrčnega in neizprosnega nasprotnika zastarelega birokratizma.

Lukovčani.

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 5. marca.

Predsedoval je župan Ivan Hribar, ki je govoril posmrtnico dne 1. t. m. umrlemu polkovniku Vučetiću. Naglašal je, da je bil poklicni izreden mož, prikupljivega značaja, ki je znal s svojim taktičnim in koncilijantnim vedenjem vseskrat zadržati prave zveze med vojaštvom in civilnim prebivalstvom. Znal si je pridobiti naklonjenost moštva in častnikov. V znak sožalja so se občinski svetniki vzdignili s sedežev.

Nadalje je prečital župan zahvalo društva „Merkur“ za redno in izredno podporo.

Končno je naznanil, da so se znižani tarifi na železnice za dovažanje mesa v gotova avstrijska mesta zopet opustili, ker ta naredba ni imela nič pozitivnega uspeha glede cen mesa. Ni upanja, da bi se slika akeja še

kraj uvedla; sploh ne bo glede draginje mesa poprej bolje, dokler se ne dovoli uvoz živine iz Rumunije in Rusije.

V prilog staroslovenskemu bogoslužju.

Obč. svetnik dr. Oražen je stalni nujni predlog v zadevi staroslovenskega bogoslužja ter ga sledeče utemeljeval: Dne 18. decembra m. l. je izdala rimska stolica odlok, ki je pogubonosna radi staroslovenskega jezika v cerkvah rimskega obreda, takozvani glagoljci. Rim ni poslušal glasu slovenskega in hrvatskega naroda, ki je predlaskim s tisoči podpisov prosil, naj se mu vrne starodavni privilegij staroslovenskega bogoslužja. Jugoslovanski katoliški škofje, zbrani meseca velikega travna 1905 v Rimu so z veliko večino priporočali rimski stolici, naj upošteva opravičene želje Slovencev in Hrvatov, ali zmagala je druga struja, neprijazna nam Slovanom.

Glasom omenjenega usodnega dekreta je doletela rimska stolica, da bodi glagoljica realni privilegij, to je uživajo naj pravico staroslovenskega bogoslužja le nekatere cerkve, in sicer tiste, kjer se z gotovimi spomeniki in sredstvi dokaže, da se je upotreboval v njih glagoljski jezik v sveti službi od leta 1868. dosedaj nepretrgoma (sine intermissione). Takih cerkva je jako malo in edino le v teh redkih cerkvah bi smel duhovnih glagoljaš v bodoče opravljati staroslovensko službo božjo. Ko bi jo izvrševal v kaki drugi cerkvi, bil bi ipso facto suspendiran. Nasprotno sme latinski duhovnik maševati po latinsko v vseh cerkvah, ki imajo staroslovenski privilegij. Ponekod se peva list in evangelje pri maši v narodnem jeziku; rečeni dekret je ogorčen nad tem in prepoveduje najstrožje porabo narodnega jezika v bogoslužju.

Ako obvelja imenovani dekret, zaprta je pot glagoljici v naše cerkve. Ako pride semkaj svecenik armenskega obreda, smel bo maševati v naših svetih v svojem jeziku, takisto Kopt v koptovskem, a če se zgasi svecenik glagoljaš, zabranjena mu je pot pred altar v naših cerkvah; tu se ne sme nikdar več razlegati naša posvečena stara slovenščina. In vendar ima staroslovensko bogoslužje po rimskem obredu popolno domovinsko pravico v naši deželi in v njenem glavnem mestu ne glede na apostolsko pismo papeža Ivana VIII., ki je dal ta privilegij vesoljnemu slovanskemu narodu ne kakor stvarno povlastico (privilegium reale), temuč kakor privilegium nationale, ampak prav posebno na zgodovino naše kranjske dežele. V vseh dobah izza Cirila in Metoda so se nahajali tukaj glagoljaši, ki so izvrševali svete obrede po slovenskih cerkvah v stari slovenščini. Svedok temu so domalega vsi naši zgodovinski, to svedočijo nepobito ostanki glagolskih misalov, ki se nahajajo pri mnogih slovenskih cerkvah in so se našli pri obeh najstarejših župnih cerkvah ljubljanskih, pri šentpeterski in pri stolni. V ljubljanskem stolnem mestu so čitali nekdanj staroslovensko mašo glagolski sveceniki. Ljubljanski škof Hren je posvečeval glagoljaše, ki jih sam našteva v svojih dnevnikih. V Ljubljano so prihajali opravljati jugoslovanski sveceniki staroslovensko službo božjo. Spominjate se gotovo še krasnega prizora, ko se je o godu slovanskih apostolov Cirila in Metoda leta 1902. pela staroslovenska maša v naši trnovski župni cerkvi.

Dekret od 18. decembra m. l. je zadal smrtni udarec glagoljici v naši domovini. Nikdar več naj se ne vrši

tu staroslovenska služba božja po rimskem obredu. Tak ukrep je nasproten pravni, ki sta nam ga priborila slovanska apostola Ciril in Metod, nasproten je naši zgodovini in bi je nam v obraz, kar zapostavlja staroslovensko latinskemu jeziku; zato predlagam:

Slavni mestni zborakleni pridružiti se akociji hrvatskega naroda v Kraljevini in v Dalmaciji za obrambo glagolice in zahtevati od sv. stolice, da razveljavi dekret od 18. decembra m. l. in da prizna staroslovensko bogoslužje po rimskem obredu za privilegium nationale vesoljnega slovenskega naroda.

Predlog je bil soglasno sprejet.

Bragi nujni predlog.

Obč. svetnik Kozak je nujno predlagal napravo ograje ob posestvu gospe Dermastije na Zaloški cesti. Na predlog podžupana se je predlog izročil finančnemu in stavbenemu odseku, da ga prouči in izdela proračun.

Sprememba uradnih naslovov nekaterim mestnim uradnikom.

Ker se pri nekaterih mestnih uradnikih ne krije uradni značaj z dose-danji naslovom, nasvetoval je župan, naj se uradniki Kališ, Bolta, Barle in Gutnik imenujejo vzanaprej pisarniški pristavi. Sprejeto. (Poročevalec obč. svetnik dr. Triller).

Prošnja za pokojnino.

Mariji Mežanovi, vdovi po upokojenem detektivu se je dovolila posmrtna četrt 180 K in letna pokojnina 400 K. (Poročevalec prejšnji).

Stavba novega župnišča pri Sv. Jakobu.

Poročevalec obč. svetnik Senekovič, ki je prečital dolgo županovo poročilo o tej stvari, kjer navaja potrebo regulacije Rožnih ulic in križvega pota, ki se je delal že 10 let za odstranitev šentjakobskega župnišča in za zgradbo novega župnišča. Po dolgem pogajanju z erarjem, oziroma finančnim ministrom se je dosegel državni prispevek 45.000 K. Kranjska hranilnica je obljubila 24.000 K, g. Samassa 2000 K. Za novo župnišče sta v Florjanskih ulicah že kupljeni dve hiši. Stroški za stavbišče in stavbo so proračunjeni na 104.000 K. Župno upraviteljstvo mora zagotoviti 13.000 kron, kakor bi primanjkljaj 27.000 K pokrila mestna občina iz raznih fondovih prebitkov. Stavba se izvrši po Fabianovih načrtih, ki jih je deželna vlada že pregledala. Sklenilo se je, da se zgradba razpiše, kakor hitro bo zagotovljen ves stavbeni kapital, tako da se z zidanjem lahko začne že meseca avgusta ter bo stavba do jeseni pod streho.

Električni motor za žaganje drv.

Žaganje drv za magistrat velja na leto 1220 K. Motor bi veljal 1435 kron, tako da bi se v treh letih izplačal. Potrebni kredit se je dovolil. (Poročevalec obč. svetnik Mally).

Stavbna zadeva.

Prošnji Anton Lončaričevih dedičev za razdelitveno spremembo parcel ob Slomškovih ulicah in Resljevi cesti se je ugodilo. (Poročevalec obč. svetnik Hanuš).

Sprememba občinskega reda in občinskega volilnega reda.

Poročevalec občinski svetnik dr. Oražen, ki je v začetku proglasil pisavo nemških listov, kakor da bi bil simuliral bolezen, da se zavleče ta zadeva, za infamno laž. Potem je začel poročati najprej o novem občinskem volilnem redu.

K splošni razpravi se je oglašil obč. svetnik Prosenec, ki je povedal, da je to vprašanje temeljito pre-

mišljeval že leta 1900. ter predložil svoje načrte, ki so jih občinski svetniki odobrili. V s-ojem načrtu je zahteval za občinske svetnike in župana šestletno funkcijsko dobo. Njegovi načrti se strinjajo z županovimi, le glede priziva gredo narazen, ker župan nasvetuje pritožbe na deželni odbor. — Župan je konstatiral, da se Prosenčev predlog ni izgubil, temuč so ga vsi občinski svetniki dobili tiškanega, a pravni odsek je izjavil po svojem takratnem načelniku dr. Staretu, da ta načrt ni sposoben. Prosenec je odgovarjal, da je bil pri dr. Staretu vsaj 20krat, a mu je vedno zagotavljal, da akta nima.

Nato se je prešlo v podrobno raspravo:

§ 1. Kdo ima pravico voliti (aktivna vol. prav.) Upravičeni, da volijo, so vsi občani ali občanke, ki so 24. leto dopolnili, če: 1. jim je predpisan v mestni občini ljubljanski kak direktni davek vsaj že leto dni; ali če so 2. ljubljanski častni meščani ali meščani, ali pa 3. občani, 4. občani in občanke, ki v vsaj dve leti nepretrgoma v Ljubljani prebivajo. Odsotnost iz Ljubljane povodom vojaškega službovanja smatrati je prav tako malo za pretrganje prebivanja, kakor se v dveletno — za doseg volilne pravice potrebno — dobo ne more všteti onega časa, za katerega je bil kdo od drugod radi vojaškega službovanja v Ljubljano poklican.

Do točke 4. je bil odobren, k tej točki pa se je oglašil obč. svetnik dr. Triller, ki je govoril nekako tako le:

Slavni občinski svet! Moja poštena in iskrena želja je, da se čim hitreje na stečaj odpro vrata te zbornice tudi onim širokim plastem prebivalstva, ki doslej niso imele v mestni hiši neposrednega glasu in direktne besede. Prav zaradi tega — in to podčrtam! — pa sem prisiljen staviti k odstavku 4. § 1. izpreminjevalni predlog, ki naj v tej novi kuriji oropa žensstvo volilne pravice. Ta odstavek naj se torej glasi: „4.) vsi občani moškega spola, ki so dopolnili 24. leto ter vsaj dve leti že bivajo nepretrgoma v Ljubljani.“ V utemeljevanje tega na videz nazadnjakega predloga dovoljeno naj mi bo navajati sledeče:

Ideal moderne svobodomiselnih reforme tudi predlog g. poročevalca ni in še manj bo to v obliki, predlagani po meni. Vzlic temu pa se osmelim trditi, da bo tudi ta skromni korak naprej za doslej brezpravne občane večjega realnega pomena, nego bi bila danes v tej zbornici tudi najidealnejša in najradikalnejša emanacija splošne in volilne pravice. Ta dozdveni paradokson ni težko opravičiti! Kakor je slavnemu občinskemu svetu izvestno še v živem spominu, je centralna vlada na vprašanje solnograškega in tržaškega deželnega zbora zastran eventualnega uveljavljenega načela splošne in enake volilne pravice tudi za deželne zbore odgovorila z odločnim: ne! To je ona ista vlada, ki je v vprav neizprosno energijo izvedla dalekosežno državnozbornsko volilno reformo; zagotavlja jo absolutno izključeno, da bi ista vlada dopustila opustitev interesnega zastopstva za katerokoli komunalno zastopstvo. Če nam je torej resna volja odpreti kar najhitreje vsem občanom vrata te zbornice, tedaj se mora in zamore naša reforma gibati za sedaj le v okviru načelnega stališča vlade. Zmernost je torej v tem slučaju dokaz resnosti. Če bi hoteli mi — kakor se nam očita od strani

„Slovenec“ in „Rdečega praporja“ — metati v resnici delavstvu le pesek v oči, tedaj bi imeli danes najlepšo priliko za to. Skleniti nam je treba le kar najradikalnejšo volilno reformo — v mirni zavesti, da leta in leta ne bo postala kri in meso! Saj je neglede na omenjeno načelno stališče vedno gotovo, da bi niti deželni zbor, stoječ sam na temelju interesnega zastopstva, ne mogel pritrčiti kaki širši občinski volilni reformi. Tak je torej položaj, katerega sta v načelu uvaževala tudi že g. župan in personalni in pravni odsek, čigar naravna posledica je pa tudi moj izpreminjevalni predlog. Saj smo s tem, da smo ohranili ženskam volilno pravico, utemeljeno v davčni sili, še vedno naprednejši kakor Dunaj, Praga, Trst in večina avtonomnih avstrijskih mest. Priznanje ženske volilne pravice v splošni kuriji pa bi bil tak radikalen novum, da ga mi prav gotovo ne dosežemo. K večjemu bi dali deželnemu odboru ali pa vladi v roke orožje zoper našo reformo sploh. Pred tem pa svarim, ker bi se nas po pravici izpostavilo očitjanju političnega komedijantstva. Očitalo se nam bo bržčas tudi nezadostno število mandatov novega volilnega razreda, kakor je določa nadaljni § 6. V tem pogledu pa se nam je oziirati na naše čisto izredne politične razmere — ne vem, čemu bi te tajili? — ki nam usiljujejo boj na tri fronte. V socialnem in gospodarskem oziru pa je ta krivica le navidezna, kajti že današnja sestava te zbornice in njeno dosedanje socialno delovanje je bodim novim zastopnikom porok, da glede pravičnih socialnih in gospodarskih zahtev ne bodo nikdar osamljeni, temveč bodo imeli vedno krepko oporo v ostalih tovariših. — Trezne in objektivne sodbe javnosti se nam torej ni bati; da se bo pa v današnjih časih, ko do neba pluskajo valovi slepe politične strasti, smešila in blatila tudi naša poštena volja, to je pa v teh bolnih časih itak neizogibno. To nas ne sme žeuirati. Guarda e passa! Priporočam vam torej, čestiti gg. tovariši, da sprejmete § 1, kakor ga predlagam jaz.

Trillerjev predlog je bil sprejet. § 2. se je nekoliko spremenil ter se glasi:

Izvezte od izvrševanja aktivne volilne pravice so vse one osebe, ki uživajo javno ubožno oskrbo, ali pa so tekom poslednjih dveh let prejele ubožno podporo iz javnih sredstev. Služeči častniki in vojaški služniki s častniškim naslovom, potem k stanu vojaškega moštva ali k nižjim služnikom spadajoče vojaške osebe, razen rezervistov, nepozvanih k dejanski službi, so izvezti, da nimajo pravice voliti. — Sprejel se je tudi dodatni predlog obč. svetnika Franchettija glede omejitve.

§ 3. ostane nespremenjen po starem volilnem redu, odpada pa po podžupanovem predlogu 3. odstavek, da bi smeli okoličani, ki imajo kaj zemlje v mestni občini, a interesov za mestno upravo nimajo, voliti v domači in mestni občini

K § 6. je predlagal obč. svetnik Prosenec, naj imajo zemljejnizižno vpisani sosesestniki davku podvržene posestva vsak po en glas, ne pa le eden med njima. Ta predlog je bil sprejet.

Izmed nadaljnjih §§ so važnejši:

§ 7. Zastopniki ali pooblaščenec v izvrševanje volilne pravice. Le samovlastni avstrijski državljani, katerim ne nasprotuje nobeden v § 10. navedenih izključevalnih razlogov, smejo volilno pravico v imenu drugega izvrševati kot zastopniki in, ako imajo sami pravico voliti, tudi kot pooblaščenec. Pooblaščenec sme zastopati samo enega takega, ki ima pravico voliti, in se mora izkazati s pooblastilom, v zakoniti obliki izdanim in zaznamenujočim volitev, za katero je podeljeno. Tako pooblastilo, ako ni še izgubilo veljavnosti, upravičuje pooblaščenca, pri dotični volitvi izvrševati vsako z volilno pravico združeno oblast. Ustne (telefonske) ali brzojavne odredbe glede podelitve pooblastila nimajo nobene moči. Ravno to velja glede preklica pooblastila, izimši ta slučaj, kadar pooblastnik prekliče pooblastilo osebo pred volilno komisijo, predno je pooblaščenec, kot tak oddal glas. Sprejem pooblastila ni na poti izvrševanja lastne volilne pravice.

§ 8. Kdo sme izvoljen biti. (pasivna volilna pravica). Za občinske svetovalce smejo biti izvoljeni samo tisti občani, ki imajo pravico voliti, ki so dopolnili trideseto leto svoje dobe, ki uživajo vse državljanske pravice in ki imajo svoje stalno bivališče v Ljubljani.

§ 9. Kdo je izvezen in izključen, da ne sme biti izvoljen. Izvezti so, da ne smejo biti izvoljeni: a.) Občinski služniki, dokler so v dejanski službi občinski; b.) osebe, katere so v javni ubožni oskrbi; c.) do prve prihodnje volilne dobe tisti, ki brez zakonitega izgovarjalnega vzroka

Strahovalci dveh kron.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

Ladislav Gjačič je stal na bregu in v divjem gnevu neprestano streljal za čolnom, s katerim je bežala Asunta, tudi ko je bil čoln že tako daleč na morju, da bi ga nobena kroglja ne mogla doseči. Spremljevalci Gjačičevi so bili preudarnejši. Čim so spoznali položaj, so tekli na vse strani klicati tovariše, da bi na svojih ladjicah šli loviti ubeglo ženo piratskega kraljeviča. Gjačič je bil tako iz sebe, da niti umel ni, kar so mu pravili in svetovali. Le po bregu je begal in časih ga je jeza tako prevzela, da je sam sebi nastavljal samokres na čelo. Zadrževala mu je roko le misel, da še ni vse izgubljeno in da morda še ulovi Asunto.

Klel je svojo neprevidnost in samega sebe, da je dal Asunti popolno svobodo. Niti sanjalo se mu ni, da je streljanje z morja v zvezi z begom vojvodinje Asunte. Domneval je, da je Asunta podkupila nekaj ribičev, da jo odpeljejo in da je spretno porabila prvo priliko, ki se ji je ponudila. Ladislav se je ljultil

le nase, da je zapustil hišo, ne da bi bil spravil Asunto v kako sobo, iz katere bi ne mogla pobegniti; jezil se je toliko bolj, ker je vedel, kako nevoljen bo kralj Gjačič, da je ravnal tako neprevidno in s tem piratom pokazal, da le ni kos nalogam poveljnika. Sicer se je bil Ladislav, ko je vsled strelav z morja hitel z griča proti pristanu hitro domislil, kar je bil poz

— **Dostavljanje denarnih pisem in nakaznic ob nedeljah.**
Poštno in brzojavno ravnanstvo nam naznanja: Ker se tendenca po dosegih razširjenega nedeljskega prtička čedalje bolj uveljavlja, kažejo se že povsod pojavi, da niso le pisarne in poslovni prostori večjih podjetij temveč tudi manjših obrtnikov ob nedeljah in deloma tudi ob praznikih popolnoma zaprti, tako da je v največ krajih število dejansko izročenih denarnih pošiljatev in izplačanih denarnih zneskov precej manjše nego ob istih dostavitvah ob delavnikih. Z ozirom na to, ker je že v reglementarnih predpisih glede oddaje poštinih pošiljatev za to po možnosti preskrbljeno, da se lahko dvigne denarna pisma in denarne zneske poštinih in plačilnih nakaznic ob nedeljah in praznikih na pošteno uradu med navadnimi uradnimi urami, ne da bi bilo treba podati izjave radi odlašanja, je upati, da niti one osebe, katere brezpogojno računajo na prejemanje denarnih pošiljatev ob nedeljah, ne bodo imele upravičenih ugovorov proti opustitvi dostavljanja denarnih pošiljatev ob takih dneh. Ker se nadalje priporoča tako odredba tudi za notranje pošto poslovanje iz ozirov na olajšanje blagajniške službe, vsled česar bi odpadlo obširno obračunavanje nedostavljenih denarnih pošiljatev kakor tudi zato, da se doseže izdatni nedeljski poštnek, naročilo je e. kr. trgovsko ministrstvo, da se naj gorenja odredba uvede za poskušnjo v onih krajih, kjer dostavljajo take pošiljateve posebni pismonoše. Vsled tega preneha v Ljubljani počenši s 1. marcem t. l. ob nedeljah dostavljanje denarnih pisem, denarnih zneskov k poštinih nakaznicam, k nakaznicam poštnega hranilnega urada in poštinih nalogov; izvzete pa so tem nedelje, ki padejo na prve tri dni v mesecu. One nedelje pa, ko se ne dostavlja zgorej

omenjenih pošiljatev, dano je strankam na prosto voljo, da dvignejo te pošiljate, če že ne morejo čakati, da se jim prihodnjega dne dostavijo, še isto nedeljo na poštenu uradu med določenimi urami t. j. od 9 do 11. ure predpoldne in sicer ne da bi jim bilo treba podati izjave radi odlašanja in plačati tozadevne predalnine. Ta omejitev pa ne velja za one dole pošiljate, ki se morajo po obstoječih predpisih takoj po posebnih slih (ekspresno) dostaviti.

— **Slovensko gledališče.** Po preteku več let smo zopet slišali eno najpopularnejših Verdijevih oper t. j. „La Traviata“, ki združuje v sebi vse prednosti Verdijeve glasbe: predvsem ognjevite melodije v zvezi z mogočno vplivajočo izpeljavo dramatičnih momentov, za kar porabi mojster Verdi dostikrat najblestečejšo instrumentacijo. Snov je Verdi povzel po „Dami s kameljami“ od Aleksandra Dumas in vsebina besedila je sledeča. I. dejanje: V lahkoživko Violetto se zaljubi mladi Alfred Germont; sicer ga lahkoživka svari pred seboj, vendar jo prevzame vdana ljubezen mladega moža in zato mupodari kamelijo, češ, da ga želi zopet videti, ko roža odcvete. II. dejanje: Violetta se je od povedala blestečemu življenju, ker ljubi Alfreda in od njene služkinje izve mladi Germont, da ji je Violetta zaukazala vse, kar ni neobhodno potrebno, prodati, samo da si bode mogla preskrbeti, najpotrebnejše stvari v svojem novem življenju. Medtem, ko Alfred hiti v Pariz, da svoji ljubljenci vse preskrbi, vstopi Violetta in se snide s stariim Germontom, kateri zahteva od nje, da njenega sina zapusti, katerega željo mu ona tudi izpolni. Po kratkem pa najprisrčnejšem slovesu res zapusti Alfreda, stari Germont se sinu približa in ga prosi, da se vrne domu. Med tem pa dobi Alfred pismo iz katerega izve, da je Violetta obljubila priti na ples k Flori Bervoix; v jezi, da Violetta to stori brez njegovega dovoljenja, ji sledi. III. dejanje: Med igro vstopi Violetta ob roki barona Duphala in dasi jo Alfred videti ne mara, porabi vendar Violetta prvo priliko, da mu pove, da ga je morala zapustiti, ker ima drugi pravico do nje. V jezi ji vrže Alfred mošnjo denarja pred noge, kar jo popolnoma potre. IV. dejanje: Violetta je na smrt bolna. Med tem zve Alfred od svojega očeta pravi vzrok Violettinega postopanja in prihiti v zadnjem trenutku k ljubljenci, ter jo prosi oprostjanja, toda prepozno je, ona umrje v njegovih rokah. — Vsebinsko smo morali povedati, ker se občinstvo pri najboljši volji ni moglo orijentirati, kajti bil je pravi babilonski stolp, v katerem je vsak po svoje pel. Le žal, da nimamo še kakoga Poljaka in Bolgara med solisti, da, potem bi res lahko dokazali naše navdušenje za slovensko vzajemnost. Pri operi se vendar mora razumeti besedilo, sicer je pač nemogoče vglobiti se v opero. To opero si je izbrala gospa Skalova za svoj častni večer. Bila je izredno disponirana in nam je lahkoživko Violetto tako krasno pogodila, da si je skoraj ne moremo boljše predstavljati. V petju in v igri je kazala izreden temperament in zato se ni čuditi burnemu aplavzu od strani občinstva; tudi je dobila v znak priznanja in simpatij mnogo krasnih cvetk. — V celeti je bila opera prav dobra. Alfreda je pel ruski g. Rezunov temperamentno, kakor smo že vajeni pod njim. Tudi g. Oufednik je bil prav dober Germont, pel je češki. Med ostalimi solisti je bila gđ. Prochazkova (Flora) prav dobra, in istotako g. Betteto. Gđ. Kočevarjevi bi v resnih trenutkih priporočali več resnobne, sicer pa kaže v recitativu lep napredek. Zbor je dobro nastudiran in je le parkrat zastajal. — Samo ob sebi umevno je, da je bilo gledališče razprodano. P. K.

— **Novo žensko telovadno društvo.** V Šiški se je ustanovilo žensko telovadno društvo kot znak, da so Šiščanke skozinsko zavedne in napredne.

— **Iz Šmartna pri Litiji** se nam piše: Nismo mislili, da bo občinskemu in farske hranilnice tajniku, ki je kot mežnar seveda odvisen od dekana, sledil tudi naš neodvisni župan Leopold Hostnik. Zanesli smo se nanj, in zato smo ga volili kot župana, toda črna nevhvaležnost je naše plačilo. Dal se je ujeti sladkim besedam pretkanih popov in se jih oprjel. Ni mu zadosti, da obiskuje vedno „apostola miru“ v osebi novega dekana, ampak odstopil je od naše posojilnice — in čuj svet! — udeležil se je celo Šusteršičevega zaupnega shoda. Župan odločno naprednega Šmartna — kleči pred Šusteršičem! Kličevo vam, zavodni Šmarčani, g. župan: Le tako naprej g. župan, s tem si podkopujete za vedno naše zaupanje in si sami omajujete županski stol.

— **Šuklje-Štemburjevi semnji v Kandiji v konkurno.** Kar smo prorokovali že pred tremi tedni, se je uresničilo. Gosp. Zure p. d. Štembur

je kot župan Šmihel-stopiške občine te dni vložil prošnjo, da bi se s tolikimi stroški pridobljeni tedenski semnji v Kandiji — opustili! S tem je g. Zure očitno in javno priznal, kako velikansko blamažo si je nakopal s svojim kljubovanjem novomeškimi trgovcem in obrtnikom. Koliko prizivov je dr. Šusteršič skoval g. Zure za te „abusivne“ semnje in koliko so tisti veljali — občinsko blagajno. In zdaj je moral g. Zure sam prositi naj se opuste s tolikim trudom pridobljeni semnji. Ni čuda, da se že otroci norca delajo iz take modrosti. In tega modrijana je svoječasi državni poslanec Šuklje v državnem zboru, prošlajajoč njegovo bistroumnost, v nebesa povzdigoval in mu glorijo pel z refrenom, da je g. Pepe bolj razumen, nego marsikateri politični uradnik! Tu naj bode omenjeno, da bi ljudstvo političnega uradnika, kateri bi take kozolce, kakor gosp. Zure preobračal, ne le za glavo, temveč za pete obesilo. Koliko denarja je pa le prostor za to ponesrečeno semnjišče in ograjo stal, to bodo čutili nesrečni Kandijanci leta in leta. No, saj je pa tudi slednja seja mestnega odbora v Novem mestu pokazala g. Zure v pravi podobi in so tudi „Dolenjske Novice“ z dne 1. marca t. l. vso razpravo nepristransko objavile. Novomeščani privoščijo Šuklje-Štemburju njiju konkurz s sejmi prav iz srca. Le ena stvar je Novomeščanom še nejasna, od kdaj je dobil g. Zure tolikojn vpliva pri nekaterih oblastih, da mu gredo vedno na limanice? Nekateri trdijo, da od tihmal, kar se je v njegovi oštariji prigodil v pustu tisti pikantni dogodiljaj z reform-blaščicami neke dame, katero storijo je g. Štembur s tako velikim veseljem raznašal, dasiravno se je prigodila v njegovi gostilni. Posebno se g. Zure odlikuje z denunciranjem in obrekovanjem državnih uradnikov različnih resortov. Uradnik, ki upa nepristransko in strogo postavno postopati, ter ne ukrene tako, kakor mogočni g. Pepe Zure želi, ta je njegov — sovražnik. V tej zadevi se pa v zadnjem času zbirajo črni oblaki nad ponosno glavo g. Štemburja in strela bode udarila v njo preje kakor si more misliti. Preje, kakor je g. Zure otvoril konkurzne sejme v Kandiji, stopal je skoraj slehno jutro mogočno in ponosno po novomeškem trgu in gledal, ali ga pač vsak pozdravi, sedaj pa se njegove impozantne prikazni ne zamore v Novem mestu več viditi. Da pa ne bode moglo spravljati v javnost kakih laži o vzroku zakaj je g. Zure primoran kandidijske sejme opustiti, hočemo tu že naprej resnične razloge pribiti. Doslej se je vršilo 7 tedenskih sejmov v Kandiji. Postavno mora vsaki sejem nadzorovati izprašani živinozdravnik. Za te v konkurz padle sejme naprosil je g. Zure kot strokovnega nadzorovatelja c. kr. višjega živinozdravnika gospoda Skaleta v Novem mestu in sicer proti plačilu 10 kron za sleherni sejem v tednu. Tedaj so imeli izbornega strokovnjaka živinozdravnika na sejmšišču sleherni četrtak —, samo živine ni bilo. Teh 10 kron bi bilo moralo oskrbnosti premoženja v Kandiji živinozdravniku vsaki teden plačati, ako bi ne bili sejme opustili. Tega pa ne, in še celo radi tega ne, ker je g. Skale Novomeščan. Mi smo g. živinozdravniku iz srca privoščili ta dohodek iz kandidijske blagajne, le škoda, da je tako mala časa trajal. Edini g. Skale je imel dobiček o teh slavnih sejmov, kajti prišel je na sejmšišče, se nasmešnil, se obrnil in odšel. Tako lahkega zaslužka ta gospod še ni v svojem življenju imel, in smo ga mu vsi Novomeščani privoščili. Kako je g. Štembur gospoda tržnega colnarja Berleca in druge tržne organe odškodoval, pa ne vemo, gotovo pa niso bili tako nespametni, da bi bili zastoj na sejmšišču zmrzovali. Novomeščani pa sedaj pojo: Hali, hali, halo, kandidijskih sejmov več ne bo!

— **Bukev je ušla.** Ko sta dva delavca 27. februarja v gozdu pri Kostanjevici podirala bukeve in je ravno ena imela pasti, dala sta Ivanu Urbanču znamenje, naj se umakne. Urbanč se ni umaknil na pravo stran in bukev ga je zadela s tako silo na glavo, da je bil na mestu mrtev.

— **Nesreča v premogokopu.** V premogokopu v Trbovljah se je ponesrečil te dni rudar Martin Romih iz Višgorja pri Zagorju. Padel je v rov in bil na mestu mrtev.

— **Nekaj opazk h „Gospodarjevemu“ poročilu o shodu „Narodne stranke“ v Ptuj.** 24. februarja. Najprvo bodi omenjeno, da je „Gospodarjevo“ poročilo prav po ligovrjansko zavito. Kdor članek čita, si misli, da so na shodu nadvladali klerikali, in da so govornike ugnali v kozji rog; a ravno nasprotno je bilo istina. Gg. Žirovnik in Koprivšek, oba kaplana, sta se imela zahvaliti le v ljudnosti g. dr. Kukovca, da sta smela prisostvovati shodu, (vabljen nista bila), a sta to prijaz-

nost poplačala s motenjem shoda. Če pa mislijo g. v talarjih, da bodo paradirali s takimi backi kakor je g. Franc Brenčič, ki se je klerikalizma, (prav pristnega kranjskega) navzel v kmetijski šoli na Grmu, ki misli, da ga spravi edina beseda „katoliško“ že v nebese, ali, da mu ta edina beseda pomaga do blagostanja in sreče, se motijo! Minili so tisti časi, gospodje! Saj se je pokazalo na shodu, da kmet pred politikujočim duhovnikom nima več „rešpekte!“ To ste čutili Vi g. Žirovnik, ko so vam doneli kljoci: „Ven z njim!“ na uho! Ali ne! — Povšeči. Vam tudi ni bil govor g. šol. voditelja Peska! Torej črne duše, kmetu trobite na shodih, z lece, po svojih umazanih listih, naj se naobrazuje, naj napreduje, po drugi strani pa mu pripravljate, naj zadržuje otroke od pouka, mu hočete skrajšati čas soloobveznosti na pet let; s tem torej hočete pomagati kmetu, da ga tlačite nazaj v temo nevednosti? Otrok spada v šolo, ni nikaka pestunja, nikak pastir med šolskimi urami; kar pa dela po pouku, mu pa služi le v razvedrilo in krepilo! Razumete? To je otrokova dola, če kaj zna! Seveda, vam je ljubše, če ostane kmetška mladina nevedna, se laže molze in izrablja v gotove namene, kaj ne? Na shodu g. Žirovnik kar ni hotel verjeti, kar je poročal g. dr. Kukovec o počenjanju g. doktorjev, posvetnih in blagoslojenih, v kurzu Slov. kršč. socialne zveze v Mariboru. No gospod, ali sedaj tudi ne verujete, ko so vam Vaši bratci sami potrdili vse v „Gospodarjevi“, rekoč: „... bili so seveda imenovani tudi reditelji, ki so na predsednikovo povelje vršili svojo dolžnost.“ Capito? K sklepu pa svetujemo voditeljem Narodne stranke, da k vsakemu shodu pripuščajo g. duhovnike, ker se razprava po zaslugi taistih razvija živahneje in pri tej priliki marsikaj spravi na dan, kar tem gospodom ne dela posebne časti, jim jemlje ugled, ter jih označuje kot prave pravcote ljudske osrečevalce, pardon! sleparje. Vam gg. v talarjih pa kličevo z župnikom Orlom v romanu „Pot za razpotjem“: „Ne bodite kakor navadni delavci, ki opravijo za 2 K tih, za 4 K peto mašo, za 1 K toliko in toliko očenašev, temveč bodite vinogradniki Gospodovi, pustite politiko in služite zvesto oltarju!“

— **Farsko šalotstvo.** — Iz Spod. Štajerja se nam piše: V cenj. vašem listu z dne 28. febr. t. l. pišete o nekem „Jožefinarju“ s Celja, ki je na podoben način raz lece v St. Jurju ob jezi. žel. opravljal razne ljudi ter ščuval ljudstvo proti gotovim stanovom. Tako človeče res ne zasluži drugega nego — bič. — Duhovitost teh misijonarjev od sv. Jožefa nad Celjem je sploh znana širom naše slovenske Štajerske. V fanatiziranju nižjih slojev našega ljudstva so ti farji pravi mojstri! Seve pri količjak razboritejših ljudih ne opravijo ničesar, ker so preneumni. Treba takega Lazarista pogledati le v obraz, pa že veš, s kom ti je opraviti; kajti sama budalost mu odseva v vnanosti njegove. — Posebno se odlikujejo ti Lazaristi s tem, da spovednico zlorabljajo v sebične svoje namene ter tu hujskajo posle proti gospodarjem, pri katerih so v službi. V spovednici povprašujejo služinčad po raznem, kar se v hiši gospodarjevi godi: kdo tja zahaja, kaj se tam je, kako se od tam hodi v cerkev, kaj se govori o duhovnikih itd., itd. To sicer ne delajo samo celjski misijonarji, to prakticirajo — posebno v zadnjem času — pri nas duhovniki sploh. Mi bomo prišli z imeni na dan. Te zastropovalce ljudske duše se mora razkrinkati. Remedura mora priti!

— **Celjski vikar Goršek** je specialiteta posebne vrste. Znano je, kako vzorno je upravljal konzum v Laškem trgu. Kdor se hoče v tem še natančneje poučiti, naj čita zadnji celjski „Narodni list“! Goršek pa ni le dober nacionalni ekonom, on je tudi izvrsten „izobraževatelj“ našega ljudstva. Dokaz temu, da celo šoloobvezne dečke, sploh fante, ki so še mokri za ušesi, pošilja v politični kurz, kjer se po duhovnih in posvetnih kat. „politikih“ izvečbajo v krateže za bodoče volivce v državni zbor. Tudi v tem oziru zadnji „Nar. list“ kaj drastično piše. — Goršek torej ni zastoj v odja — pardon! — podpredsednik celjskega „izobraževalnega društva“! — On namreč ni samo velik pospešitelj mladeniškega izobraževanja, marveč je tudi resničen prijatelj devicam, posebno onim, ki so v Marijinih družbah ter mu svoje prihranjene novce izročajo v shranitev. Da je temu tako, vemo iz pristnega vira. Kdor zna, pa zna; in Goršek zna! On še ve, zakaj shranjuje devicam denar; saj je imel že opravka dovolj z denarjem, pa bi ne znal?! — Res, briljanten mož, ta Goršek!

— **Iz Žaleca.** Odkar je naš ljudstvo sodilo doktorja Korošca na njegov shodu, izražajoč mu odločno, da se njegovemu terorizmu neče uklo-

niti, da jo je popihal iz Hodnikove dvorane in zapustil na farovškem vozičku njemu tako nevhvalezni trg Žalec, se njegovo glasilo ne more pomiriti in vsaka številka „Slovenskega Gospodarja“ prinaša novice, pisane od prav dobro znane, umazane roke. S podlim obrekovanjem in lažanjem obrekuje se v njih može, ki delujejo že desetletja v našem javnem življenju in hujša proti mladini, katere pošteno stremljenje je, vzgajati se v narodnem in naprednem duhu. Nismo dalje pri volji, prenašati to nečuvno postopanje tistega podlega hinavca, ki mu je na obrazu vtisnjen pečat laži in hlimba verskega čuta, nismo dalje voljni gledati, kako ta umazana suknja, ki se liki potepen maček pri belem dnevu skriva, ki pa ponoči tembolj uganja stvari, ki bijejo v obraz vsi morali, še nadalje zavija resnico na prav jezuitski način. Kakor hitro se to očitno postopanje z nami takoj ne neha, bode vzkripela mera naše potrpežljivosti in strgali bomo predržnezo krinko raz lica.

— **Podravska podružnica „Slovenskega plan. društva“** priredi v nedeljo 10. sušca popoldne ob pol 4. uri v gostilni g. J. Muleja svoj občni zbor. Na dnevnem redu so tudi volitve načelnstva za naslednjo triletno dobo in pogovor o stavbi planinske kočice pri Sv. Arehu.

— **Zaradi navedenega hudo delstva,** učinjenega na 13letni deklici, je bil pred mariborskimi protiniki obsojen 23letni hlapec Matevž Voglen iz Majšperga na 15 mesecev težke ječe.

— **Smrt na železnični progi.** 22letni tesar Jernej Jug iz Zabljaka pri Mariboru je šel v soboto po železnični progi med Poličanami in Slovenjo Bistrico ter ni zapazil, da gre za njim vlak po drugem tiru nego navadno. Stroj je butnil Juga s tako silo, da je z razbito črepinjo obležal mrtev.

— **V hotelu v Mariboru je okradel** 30letni Jožef Hölzel iz Studenec pri Slovenski Bistrici, in sicer višjega poštnega oficijala La Croix de Lavala z Dunaja. Pobral mu je ves denar ter zlato uro z verižico. Hölzel se je izdal za inženirja Stefensona z Dunaja, a tatvine menda ni sam izvršil, ker so dobili potem uro in verižico ter prazno denarnico.

— **Mariborsko porotno sodišče** je oprostilo 64letnega fužinskega delavca Fr. Legana, ki je v Muti ponaredil petkronski denar ter ga skušal oddati v gostilni. Izpovedal je, da je storil to, da bi prišel v zapor, ker ni imel službe. — Obsojena pa je bila brezposelna kuharica Marija Janko v 3letno ječo, ker je zadavila svojega otroka takoj po porodu.

— **Kap je zadela** Antona Rudža, učitelja na gluhošolnici v Gorici. Umril je kmalu nato.

— **Baronica Schönberger,** ki je igrala veliko naloge na Ogrskem, je pristojna v Gorici.

— **Uboj.** Na železniškem mostu na poti iz Podgore v Gorico so našli ubitega 31letnega čevljarja Andreja Pavličiča. Imel je eno oko izbito in dve rani na glavi. Kdo ga je ubil, se nič ne ve.

— **S kamnom ubil divjo mačko.** V Dolu na Goriskem je ondodni gozdar Ignacij Velikonja ubil 1 meter dolgo divjo mačko s kamnom, ker ni imel puške pri sebi. Sicer ima pa mož veliko srečo. Pred dvema letoma je ustrelil srnjaka s tremi rogovili, lani pa 10 lisic, 6 srnjakov in 4 kune zlatice. „Gorica“ mu zato posebno iskreno čestita, ker je baje „jako pošten mož katoliškega prepričanja in ima celo v deškem semenišču sina odličnjaka, ki je eden najboljših učencev cele gimnazije“. Najbrž ima zaradi tega tako srečo!

— **Prostosti željen cigan.** V okolici Zagorja na Goriskem so pretekli teden kradi cigan. Ko je pri Rubijah hotel orožnik aretirati cigana, ki se je pripeljal z ženo in otroci, mahnil je cigan po konju, da bi ubežal. S pomočjo ljudi je orožnik aretiral cigana, ki se je pa ustavljal toliko časa, da mu je mož postavil na stavil bajonet na prsi. Kopa je orožnik privedel cigana do sovodenjskega zapora in odpiral zapor, ušel mu je cigan in ko je hotel orožnik za njim, oklenila se ga je žena in prosila za ljubljene moža. Cigana so ujeli nato drugi ljudje. Skrajni čas je, pravi „Gorica“, da se zatre enkrat ta „golazen, ki ima posebno moč, kjer ni nobenega možkega v hiši.“

— **Aretran je bil** v Trstu 35letni trgovski potnik Jožef Fonn iz Vidma, ker se je zopet povrnil v Trst, odkoder so ga izgnali. Fonn je, kakor znano, pokradel veliko znamk na tržaški pošti in dobil zato 18 mesecev ječe.

— **Zaradi izdajanja ponarejenega denarja** sta bila v Trstu aretirana dva mlada človeka iz Italije.

— **Nezgoda v tužini.** Med postajama Föll in Marling pri Meranu je padel kovač Ivan Eržen, doma iz Kranjske z nasipa na

železniško progo. Čuvaj ga je našel šele jutraj nevarno ranjenega.

— **Mednarodna panorama na Pogatarjevem trgu** ima ta teden razstavljeno čudovito deželo Indijo. Tu vidimo stvari, o kakršnih se čita le v pravljicah. Najzanimivejša pa so prastara svetiš

v norišnici, se poroči z nekim Pečnikom.
— Štrajk duhovnikov. V Stanislavu so začeli štrajkat katoliški vikarij.
— Reforma juridičnih študij. Shod profesorskega kolegija juridične fakultete na Dunaju je sklenil predlagati naučnemu ministarstvu, naj se ustanovi državno-gospodarski doktorat, odklonil pa je predlog praškega vseučilišča glede državnogospodarskega doktorata.

Telefonska in brzojavna poročila.

Trst 6. marca. Včeraj zvečer je deželni zbor po silno burni debati in v zvezi najodločnejšemu odločitju slovenskih poslancev sprejel novi deželnozborski volilni red, čigar očitni namen je, oropati Slovence vsakega zastopstva v dež zboru. Slovenski poslanci dr. Rybář, Slavik in Gorjup so nastopali z največjo energijo. Rybář je pozival k žglavljari, naj mu po kaže tisti zakon, po katerem bi bilo slov. poslanec prepovedano, govoriti v tržaškem dež zboru slovenski, češar dež glavar ni mogel storiti. Vzel je pa Rybář opetovano besedo. Med nepopisnim viharjem, piskanjem in troben tanjem je dež zbor sprejel načrt te nečuvne volilne reforme.

Dunaj 6. marca. Ministrski svet ima danes sejo, na kateri določi navodila za pogajanja avstrijskega finančnega ministra z ogrskim finančnim ministrom glede nagodbe.

Dunaj 6. marca. Češki namestnik grof Coudenhove je prišel sem, da se dogovori z merodajnim krogi glede cesarjevega potovanja v Prago.

Lviv 6. marca. Deželno sodišče je sklenilo nasvetovati pravosodnemu ministarstvu, naj za obravnavo proti maloruskim visokim sodcem delegira kako sodišče izven Galicije in Bukovine.

Petrograd 6. marca. Otvoritev dume je bila jako zanimiva. Delavci so socialiste nosili na ramah. Socialistični poslanci so rekli, da išče stranka kadetov porazumljenje s carjem, d čim iščejo socialisti le porazumljenje z narodom. Otvoritve seje sta se med drugimi udeležila tudi veliki knez Nikolaj Nikolajevič in general Kuropatkin.

Geneno domače zdravilo. Za uravnavo in ureditev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogih desetletno znane, prijetnega „Mollvega Seiditz-praska“, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težkoc prebavljanja. Originalna škatlca 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in k. dvorni zalagatelj na DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je (brezno zahtevati MOLL-ov prepratat, zaznamovan s varnostno znamko in podpisom) 16-4

FRANC JOŽEFOVA

grenka voda.

Izvrstno odvajalno sredstvo.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las deluje najbolje priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 st. klenca z navodoma, 1 krona. Razpošilja se s obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil. medicinal. vin, specijalit. najfinjših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod l. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, R. sljova cesta št. 1

poleg novega Franjožefovega ljub. monta. 10-9

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. Fran Verhunc, sod. pristav v Gradaču (Bozna) K 770. nabral pri bosenski svatbi v Gradaču. — Gospod Ivan Ranko v Cerklji K 4. — Gosp. Fr. Sladič v Litiji K 10. — čisti preostanek zabavnega večera z dne 3. t. m. — Skupaj 2170 K. Srčna hvala! Živeli darovalci!

Rogaški nareja apetit, Tempel-vrelec povspetuje prebavljanje in ureja odvajanje.

Meteorološko poročilo.

Vidna nad morjem 00-2. Srednji snežni tlak 780-0 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
5. 9. vj.	746.6	-1.3	brzovetro	jasno
6. 7. vj.	744.9	-7.9	sl. svah.	megla
8. pop.	740.2	3.2	sl. jug.	jasno

Srednja včerajšnja temperatura: -0.2° normalo: 1.9°. Padavina v mm 0.0.

Borzna poročila.

Ljubljanska Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 6. marca 1907.

Malekani papirji.	Dinar	Floro
100% majstka renta.	99.10	99.30
100% srebrna renta.	100.10	100.30
100% avstr. krona renta.	99.05	99.25
100% zlata.	117.80	117.50
100% ogrska krona renta.	94.85	95.05
100% zlata.	118.60	118.80
100% posojilo dež. Kranjske.	99.10	100.10
100% posojilo mesta Spiljet.	104.50	101.50
100% posojilo mesta Zadar.	99.85	100.85
100% bos.-herc. železniško posojilo 1902.	99.75	100.75
100% češka dež. banka k. o.	99.75	100.75
100% hipotečne banke.	99.30	99.75
100% zast. pisma gal. dež. hipotečne banke.	100.10	101.10
100% post. kom. k. o. s 10% pr.	106.10	107.10
100% zast. pisma innerst. hranilnice.	100.10	101.10
100% zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice.	100.10	100.50
100% z. pis. ogr. hip. ban.	100.10	100.20
100% obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	100.10	100.20
100% obl. češke ind. banke.	100.10	101.10
100% prior. lok. želez. Trst-Poreč.	99.90	99.75
100% prior. dolenskih žel.	98.75	99.75
100% prior. juž. žel. kup. 1/2%.	310.60	31.60
100% avstr. pos. za žel. p. o.	100.65	101.65

Štečilo.	1880/81.	1881/82.
od 1. 1880/81.	153.85	155.85
od 1. 1881/82.	268.60	268.60
izlake.	149.65	151.65
sem. kred. i. omisije.	65.70	276.50
sem. kred. i. omisije.	274.50	284.50
ogrške hip. banke.	246.10	256.10
srbske a. frs. 100-turške.	99.10	107.10
1882/83.	183.75	184.25
21.70.	21.70	23.70

Štečilo.	1880/81.	1881/82.
442.10.	442.10	442.10
80.10.	80.10	90.10
92.10.	92.10	101.10
57.10.	57.10	63.10
46.15.	46.15	48.15
27.50.	27.50	29.50
58.10.	58.10	61.10
84.50.	84.50	90.50
Dunajske kom.	489.50	499.50

Dinire.	1880/81.	1881/82.
156.6.	156.6	157.60
81.60.	81.60	82.60
1770.10.	1770.10	1780.10
479.10.	479.10	480.10
805.5.	805.5	806.50
244.10.	244.10	245.10
763.10.	763.10	763.10
616.05.	616.05	617.05
648.10.	648.10	648.10
565.50.	565.50	566.50
283.10.	283.10	287.10
564.10.	564.10	569.10
139.10.	139.10	141.10

Vale.	11.36.	11.40.
19.10.	19.10	19.13
23.51.	23.51	23.79
24.06.	24.06	24.12
117.60.	117.60	118.80
95.40.	95.40	96.60
2.52.	2.52	2.53
4.84.	4.84	5.10

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 6. marca 1907.

Termin.	50 kg K	7.47
1. apr.	50	7.83
2. apr.	50	6.76
3. apr.	50	6.76
4. apr.	50	6.76
5. apr.	50	6.76
6. apr.	50	6.76
7. apr.	50	6.76
8. apr.	50	6.76
9. apr.	50	6.76
10. apr.	50	6.76
11. apr.	50	6.76
12. apr.	50	6.76
13. apr.	50	6.76
14. apr.	50	6.76
15. apr.	50	6.76
16. apr.	50	6.76
17. apr.	50	6.76
18. apr.	50	6.76
19. apr.	50	6.76
20. apr.	50	6.76
21. apr.	50	6.76
22. apr.	50	6.76
23. apr.	50	6.76
24. apr.	50	6.76
25. apr.	50	6.76
26. apr.	50	6.76
27. apr.	50	6.76
28. apr.	50	6.76
29. apr.	50	6.76
30. apr.	50	6.76

5 h ceneje.

Jedert Pirc

danes jutraj v starost 75 let, previdna s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspala. 782

Pogreb bo v četrtek, ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Predrago pokojnico priporočamo v blag spomin in molitev.

Kostanjevica, 5. marca 1907.

Teodor Pirc, sin. Jerica Uršič

roj. Pirc, Zofija Pirc, hčer. Valentin Uršič, zet.

Leander! List prepozna prejeta, odgovor leži na pešti.

Božena.

Izvorje pečovodja

zmožen voditi največje pevske zapore, laže službo. Sprejel bi tudi kako postransko službo.

Več pove upravništvo „Slov. Naroda“.

754-2

Pozor! V meščanski pivarni na Sv. Petra cesti št. 47 se sprejemajo abonenti na kosilo in večerjo.

Prostori za društva, klube, shode in veselice so vedno na razpolago.

Mnogobrojne obiske prosi

X. Rošak.

785-1

Pred nakupom si oglejte velikansko

sukneno zalogo

R. Miklauca

v Ljubljani, Špiltske

9 ulice šte. 5.

Ostanki pod ceno!

Pozor starši! Dijaški dom v Ljubljani s šolskim letom 1907/8. Podatki pod naslovom „Konvikt“ poste restante v Ljubljani. 445-9

Pristni dobri brinjevec se dobi pri L. ŠEBENIKU v Spod. Šiški. Zaradi opustitve trgovine moške in damske čevlje dokler bo kaj zaloge, izredno ceno. Najboljše in najsolidnejše blago samo lastni izdelek. Tudi se proda vsa prodajalniška oprava. Jernej Žitnik v Ljubljani, Kongresni trg. 668-6

Najvišja odlika na mednarodni razstavi v Milanu leta 1906 (avstr. juror). A. Manzoni v Novem gradu v Istri izjavlja, da so uživali njegovi otroci z dobrim uspehom

železnato vino lekarnarja PICCOLIJA v Ljubljani na Dunajski cesti. Politraka steklenica 2 K, 4 politrake steklenice v Ljubljani K 7-20, za zunanjo zavoje vred K 7-80. II Zunanja naročila točno. 4387-4

Spretni akviziterji se sprejmejo za življenjski oddelek dobro vpeljane zavarovalne družbe proti stalni plači, dijetam in proviziji v trajno službo. Ponudbe pod „V. G. D.“ 1907 na upravništvo „Slov. Naroda“. 712-2

L. Schwentner knjigotržec v Ljubljani, Prešernove ulice št. 3. Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve brane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v založbi „Narodne Tiskarne“. — T. knjige so: Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI., broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld. Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr. Zbirka zakonov. I. Kasniški zakonik, vezan à 3 gld. Zbirka zakonov. II. Kas. pravni red, vezan à 2 gld. 80 kr. Zbirka zakonov. I. zvezek, broširan à 50 kr. Dr. Nevešek: „4000“. Povest, broš. à 50 kr. A. Askerc: Islet v Carigradu, broš. à 50 kr. Turgenjev: Oči in sinovi. Roman, broširan à 50 kr. — Štiri novele, broš. à 20 kr. Beneš-Třebitzky: Mladne duše. Roman, broširan à 70 kr. Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek, Pregovori, prilike in reči. Prej 80 kr., sedaj samo 30 kr. Sprejemam tudi naročila na vse modne šurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige

Stanovitnega zaslužka dobi spretan poslod., ki bi po kmetih prodajal naše k. m. izdelke. Priprava tudi za postranski zaslužek. 690-8 G. Kordung, kemiška tovarna, Unterschloßbrunn.

Gospodje in dame! Velikansko skrivno sredstvo in pojasnilo na obuditev ljubljani pri obeh spolih se razpošilja di-kretno za 3 K v znakah pod naslovom „Sreda 1907“ poste restante Ljubljana. Popolnoma neškodljivo, uspeh takej brez dvoma. Na tisoče zahvalnih pisem. 776-2

Trgovski pomočnik specerijake stroke, dobro izveščen, želi službo sprejemiti. P. nudbe pod „S“ poste restante, Ljubljana. 735-3

Osebn. kredit za uradnike, častnike, učitelje itd. Samostojni hranilni in posojilni konsorcij uradniškega društva dajo po najugodnejših pogojih tudi na vračila na dolge obroke osebna posojila. Agenti so izključeni. Naslove konzorcijev naznanja brezplačno centralno vodstvo uradniškega društva na Dunaju, Wipplingerstrasse 25. 31-17

Zanesljiv in soliden mlad mož išče službo kot raznašalec v kaki knjigarni, tiskarni ali tudi v kaki trgovini kot sluga. 781-1

Kateri zakonski par bi sprejel 4letno deklico za svojo? Prijazne ponudbe pod „dehlica“ na npr. „Sl. Nar.“ 783

Mlad in inteligenten plačilni marker se sprejme takoj v kavarno „Avstrija“ v Ljubljani. 781-2 Ozira se samo na pismene ponudbe s sliko.

Trg. pomočnika specerijske stroke sprejme A. SUŠNIK v Ljubljani, na Zaloški cesti šte. 21. 786-1 Istotam je naprodaj po ugodni ceni dobro ohranjena špecerijska oprava.

Lep lokal pripraven za vsako trgovino, s skladščem, s tremi velikimi izloženimi okni na najboljšem prostoru sredi mesta, se da v najem. Vse natančneje pri lastniku Francu Dolencu, na Starem trgu šte. 1. v Ljubljani. 563-6

Josipina Šetinc-Bersin naznanja veleocenjenim damam svojo preselitev v Wolfove ulice 5. Sprejema in točno izvršuje vsakovrstne naročbe: opreme za neveste, promenade; kostume in ženske obleke. 558-6

Dobičkanosnega in gotovega zaslužka dobe v tej deželi pridni ljudje, ki se hočejo pečati z izdelovanjem žganja, ruma in likerjev. Izkušeni in zanesljivi strokovnjaki tako izdelovališča popolnoma uredi za delo in tudi preskrbi koncesijo za izdelovanje. Pisma na uprav. „Slov. Naroda“ pod „strokovnjak“. 701-3

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“ Podružnica v SPLJETU. Stritarjeve ulice št. 2. Delniška glavnica K 2.000.000. ponuja vsakovrstne srede po dnevnem kurzu proti poljubnim mesečnim odplačilom. 12 27 Dovoljuje predjume na srede in druge vrednostne papirje. Zamenjava valute in novce po dnevnem kurzu, diskontuje kulantno devize v laških lilih. Vloge na knjižice in takoj račun obrestuje od dne vloge do dne vrida po 4 1/2 %. Rentni davek plača banka sama.

Podružnica v CELOVCU. Rezervni fond K 200.000.

Pozor, gospodje in gospodičoni!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, so mi je posrečilo iznajti najboljše sredstvo za rast las in proti njih izpadanju. **KAPILON št. 2.** Povzroča da postanejo lasje dolgi in gosti, odstranja prhljaj in vsako kožno bolezen na glavi. Naročila naj bi si ga vsaka družina imela premno za zdravilo in pri- nalnice Stane pošljite pristo na vsako pošto. **lešček 3 K 60 h, 2 lončka 5 K.** Naroča naj se samo od mene pod naslovom

4666 18 II **PETER JURISIČ**
lekarnar * Pakracu št. 66 v Slavoniji.

C. kr. priv.
občna zavarovalnica

Assicurazioni Generali v Trstu

ustanovljena leta 1831.

Jamstveni [zakladi znašajo nad 300 milijonov kron.

451-2

Poslovni izkaz

zavarovalnega oddelka na življenje

	meseca svečana 1907	od 1. januarja 1907
Vlozde se je ponudb	1363	3642
za zavarovano vsoto	K 12,633 286-70	K 33,069.750-76
Izgotovljenih polje je bilo	1290	3315
za zavarovano vsoto	K 11,781.873 30	K 32-058.609-45
načrtane škode znašajo	K 1,095 954 72	K 1,698.028-54

Učenec

zdrav deček iz dobre rodbine in s pri- merno izobrazbo, se takoj sprejme v trgovino s mešanim blagom

A Pogačnik v Cerknici.

761-3

Popravila in preoblike točno in cenno.

Popravila in preoblike točno in cenno.

Najcenejše solnčnike in dežnike
domačega izdelka priporoča
JOSIP VIDMAR
Ljubljana
Pred školijo 19, Stari trg 4,
Prešernove ulice 4.

Pozor gospodje in mladenčoi!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, so mi je posrečilo iznajti najboljše sredstvo za rast brk, brade in las, proti izpadanju brk in las in to je **KAPILON št. 1.** On deluje, da lasje in brke postanejo gosti in dolgi, odstranjuje prhljaj in vsako drugo kožno bolezen glave. Naroči naj si ga vsaka družina. Imam mnogo pri nalnice in zdravilnic. Stane franko na vsako pošto 1 lešček 3 K 60 h, 2 lončka 5 K.

Naročite samo pri meni pod naslovom I 4666 17

PETER JURISIČ

lekarnar v Pakracu št. 66 v Slavoniji.

Lovci! Turisti! Vojaki!

Vprašajte svoje tovariše o vsepi
• nepremočljive masti za osuje •

Hevea

4412-26

Prospekte pošilja

Laborat. ph. Kubanyi v Sisku na Hrvaškem

Laborat. Kubanyi v Sisku.

Z Vašim Heveaxom sem jako zadovoljen, ker je to najboljše nepremočljivo mazilo za osuje, kar jih poznam.

Kamil Morgan

lovski pisatelj (častni preds. kluba lovcev na Dunaju).

Oes. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:
7-10 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel., Celovec, Glandorf, Salzburg, Inmost, Linc, Budejovice, Praga.
7-17 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Novo mesto, Strazha-Toplice, Kočevje.
8-30 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Salzburg, Inmost, Bregenc.
10-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Novo mesto, Strazha-Toplice, Kočevje.
4-00 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Stajer, Linc, Budejovice, Praga, Dunaj zahodni kolodvor.
7-08 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Novo mesto, Kočevje.
7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Trbiž.
10-23 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel., Beljak, Inmost, Monakovo.
Dohod v Ljubljano juž. žel.:
7-09 jutraj. Osebn. vlak iz Trbiža.
8-44 jutraj. Osebn. vlak iz Novega mesta, Kočevja.
11-18 popoldne. Osebn. vlak iz Gorice c. kr. dr. žel., Trbiža, Celovca, Linca, Praga, Dunaja zahodni kolodvor.
2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Strazha-Toplice, Novega mesta, Kočevja.
4-30 popoldne. Osebn. vlak iz Seletala, Celovca, Inmosta, Monakovega, Beljaka, Trbiža, Gorice c. kr. dr. žel., Trsta c. kr. dr. žel.
5-35 zvečer. Osebn. vlak iz Strazha-Toplice, Novega mesta, Kočevja.
8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Praga, Linca, Dunaja juž. žel., Celovca, Beljaka, Trbiža, Trsta c. kr. dr. žel., Gorice c. kr. dr. žel.
11-34 ponoči. Osebn. vlak iz Postojne, Trbiža, Trsta c. kr. d. žel., Gorice c. kr. d. žel.
Odhod iz Ljubljane dr. kolodvor:
7-28 jutraj. Mešani vlak v Kamnik.
2-05 popoldne. Mešani vlak v Kamnik.
7-10 zvečer. Mešani vlak v Kamnik.
10-48 ponoči. Mešani vlak v Kamnik. (Samo v oktobru in le ob nedeljah in praznikih.)
Dohod v Ljubljano dr. kolodvor:
8-49 jutraj. Mešani vlak iz Kamnika.
10-59 popoldne. Mešani vlak iz Kamnika.
8-10 zvečer. Mešani vlak iz Kamnika.
9-55 ponoči. Mešani vlak iz Kamnika. (Samo v oktobru in le ob nedeljah in praznikih.) (Odhodni in dohodni so naznačeni v srednjeevropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Ivan Jax in sin
v Ljubljani
Dunajska cesta št. 17
priporočata svoj bogato zalogo
voznih koles.

Šivalni stroji
za rodbino in obrt
Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.
Pisalni stroji „ADLER“

Samo pristna
goriška
in različna vina
se točijo najceneje
v 203-9
Goriškem vinotoku
Ljubljana
Stari trg 13.

Use dirja
k trgovcu, da si kupi
„FICHTENIN“
(po vseh kulturnih državah oblastveno zavarovano žuželčje milo)
in vsak
ki ga je rabil, prepričan o njegovem čudovitem učinku
začuden obstoji!
Edino sredstvo za zanesljivo in popolno uničenje vsakrš. mrčesa in njene zalege.
Dobiva se povsod
kos po 30 vinarjev.

Vid Bratovž
Sv. Jakoba nabrežje 25
priporoča cenj. občinstvu
iz mesta in z dežele kakor tudi ženinom in nevestam
206-9
svojo veliko zalogo razno vrstnega
pohištva
po najnižjih cenah.

Kašelj!
Kdor tega ne uvaža, se pregreši na svojem lastnem telesu!
Kaiserjeve prsne karamelo
s tremi jelkami.
Zdravniško preizkušeno in priporočeno proti kašlju in hripavosti, kataru, zaslišenju in kataru v požiralniku.
5120
notarsko poverjenih izprideval potrjuje, da drže, kar obetajo
Zavoj po 20 in 40 vin., skatljica 80 vin.
Zalogo imajo: V Ortovi lekarni poleg železnega mostu v Ljubljani, v lekarni Jos. Mayr v Ljubljani, v dež. lekarni pri Mariji Pomagaj Milena Leusteka v Ljubljani, pri Ubaldu pl. Trnkoczyju in pri G. Piccoliju v Ljubljani. — V Novem mestu v lekarni S. pl. Sladovič. — V Vipavi v lekarni I. Hus. — V Ribnici v lekarni pri sv. Stefanu Jos. Anolik. — V Idriji v lekarni Daniel Pirc. — V Metliki v lekarni Ivan Gjurič, v Radovljici lekarnar A. Roblek, v Novem mestu lekarnar Jos. Matkovič. — Hinko Brilli, lekarnar v Litiji. 4001 16

JOSIP ROJINA
krojaška tvrdka in zavod za izdelovanje
raznih uniform
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 5
nasproti c. kr. glavne pošte
priporoča
elegantne obleke po najnovejšem angl. pri- krojevalnem sistemu „Premir“, izborna izdelane, specialno po najnovejši modi.
V kratkem Vam bo zameniti težko zimsko obleko z lažjo. Napravite pri meni prvi poizkus, ki naj Vas prepriča o moji solidni postrežbi po zmerni ceni.
Uniforme vseh vrst se iz pristnobarv- nega sukna dobavljajo izvršene brezhibno. Dežni plašči in pelerine iz impregniranega lodna so vedno v zalogi. 659-4

Svetovnoslavno pristno izvirno salvatorsko pivo
iz Pavljanske, preje Zacherlove pivovarne v Monakovem
se bo, dokler bo kaj zaloge, dobivalo
edino le
v kolodvorski restavraciji.
Josip Schrey restavrator.

VEGETAL
Rastlinska mast
Vegetal
Najčistejša kakovost.
Dobi se povsod.
VREDNOSTNI DODATKI NA VSEH ZAVOJIH
Glavna zaloga „Vegetala“: BERNHARD SCHAPIRA, Dunaj, III 2.